

ԲՈՎԱՇԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Իրանի Խոլամական Հանրապետության նախագահը	
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում	3
Թուղարքայի Հանրապետության նախագահ Գեորգի Պրվանովը	
Մայր Աթոռում	4
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը	
հանդիպում ունեցավ ԼՂԴ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի հետ	5
Հանդիսապետությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի և բարձր մասնակցությամբ Մոսկվայի և Համայն Ռուսիա Ալեքսի Բ Պատրիարքի գեղի ունեցավ Մոսկվայի առաջնորդանիստ Ս. Խոչ հայկական եկեղեցու և Առաջնորդարանի հիմնարկերը	6

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ ԵՎ ՕՐԴՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԵՐ

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ կոնդակը	
«Մաքենադարանի բարեկամներ» հիմնադրամի հիմնման առիթով	9
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ Օրինության գիրը	
Կանադայի հայոց թեմի հիմնադրման քանամյակի առիթով	12
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ կոնդակը	
Հովսեփ Շոռարին «Ս. Գրիգոր Լոսավորիչ» շքանշանով պարզեցարելու մասին	14
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ կոնդակը	
Վրթուր Չիլինգարովին «Ս. Ներսես Ծնորհալի» շքանշանով պարզեցարելու մասին	16
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ կոնդակը	
Վլադիմիր Սպիվակովին «Ս. Սահակ - Ս. Մեսրոպ» շքանշանով պարզեցարելու մասին	18
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ կոնդակը	
Ժիրայր Նայիրին «Ս. Սահակ - Ս. Մեսրոպ» շքանշանով պարզեցարելու մասին	20
Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Օրինության գիրը Էդուարդ Սեֆերյանին	22
Հայրապետական գնահապություն	24
Հայրապետական դնօրինություն	25
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրինության խոսքը. նոր ուսումնական փարզական սկսման առիթով	26
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրինության խոսքը Հայասպանի Հանրապետության Անկախության օրվա առիթով	27

«Ս. Սահակ - Ս. Մեսրոպ» շքանշան «Զարթոնք» թերթի խմբագիր	28
Պարույր Աղբաշյանին	
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը	29
«Ս. Սահակ - Ս. Մեսրոպ» շքանշան հանձնեց Ալբերտ Սևինչին	29
«Ս. Սահակ - Ս. Մեսրոպ» շքանշան ամերիկահայ գրող Փիթեր Բալաբյանին	30
Վեհափառ Հայրապետին Ավագության պարիվ շնորհեց Տ. Պողոս քահանա Պարոնյանին	31
Հոգևիանգապյան արարողություններ Ս. Էջմիածնում ու Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում՝ Բեսլանի գոհերի հոգիների հանգստության համար	32
Վեհափառ Հայրապետի հանդիսավելությամբ գրեղի ունեցակ Սևանի Վազգենյան Դպրանցի նոր մասնաշենքի բացման արարողությունը	34
Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ գումարվեց «Մագիստրադանի բարեկամներ» բարեգործական հիմնադրամի Հոգաբարձուների խորհրդի անդրանիկ նիստը	35

ՔԱՐՈՉԽՈՍԱԿԱՆ

Տ. Արմաշ վարդապետ Նալբանդյանի քարոզը՝ խոսված	
Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մաքրության պատճենը Ա. Պատրարագին	41
Տ. Ալեք Եպիսկոպոս Ղարիբյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մաքրության պատճենը Ա. Պատրարագին	43
Տ. Արշակ Եպիսկոպոս Խաչարյանի քարոզը՝ խոսված	
Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մաքրության պատճենը Ա. Պատրարագին	46
Տ. Թորգոն արելա Տոնիլյանի խոսքը Սուրբ Թարգմանչաց դռնի առիթով՝ ասված Օշականի Ս. Մեսրոպ Եկեղեցում	50
Տ. Մուշեղ արելա Բաբայանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մաքրության պատճենը Ա. Պատրարագին	52
Տ. Զոհրաբ արելա Կոստանյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մաքրության պատճենը Ա. Պատրարագին	55

ՊԱՏՄԱ - ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Նվիրվում է Մաշտոցյան գրերի գյուտի 1600-ամյակին	
ՃԱԿՈԲ ՔՅՈՍԵՅՅԱՆ - Հայոց Այրութենի խորհրդարանությունն	
ըստ ձեռագիր մի ավանդության	57
Դաւթի հայոց փիլիսոփայի և Փիլիկեայ հոռոմոց վարդապետի և	

Հոմորեայ արտևսպատրի և Մովսէսի քերթողի խնդիր ի փափազման իմաստափասիրականիս	61
Կիլիկյան դրվագներ	
ՄԻՍԱԳ ճԵՎԱՇԽՐՃՅԱՆ - Լևոն Գ թագավորի վիմաքանդակների մասին	84
ԱՍՏՂԿ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ - 17-18-րդ դարերի հայկական գաղթօջախների գրչափների մանրանկարչության պատմությունից	91
ԱՍՏՏՈՒՐ ՓԱՇԱՅԱՆ - 18-րդ դարում Վենետիկի Միփիթարյանների հրաբարակած «Եֆիմերպէները»	96
ԱՆԱԴԻՏ ՄՈՒՐՄԱՆՅԱՆ - Էջեր հայ դպագրության պատմությունից	101
ՆՈՐՄ ՄԱՏՌՈՆՅԱՆ - Հոգևոր երգի արձագանքներն Ինսրայի «Ներաշխարհում»	105
ԴՐԱՆՏ ԲԱՐՄԵԴ ԱԲՐԱՄՅԱՆՅԱՆ - Արցախի թեմը 1917-1920 թվականներին	111
ԴԻԱՆԱ ՇԱՅԿԻ ՇԱՄԲԱՐՉՈՒՅՅԱՆ - Ու. Ֆոլքների «Արիսողոն՝ Աբխոզո՞ն» վեպի բառարվեստի ինքնարփառության պահպանման խնդիրը հայերեն թարգմանության մեջ	125
ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ	
ԱԶԱՏ ԲՈԶՈՅՅԱՆ - Նվիրված գիրքական վաստակի արժեվորմանը	133
ԳԵՎՈՐԳ ԹՈՍՈՒՆՅԱՆ - «Զամբո»-ը աշխարհաբարով	138
ՍՈՒՄԱՆՆԱ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ - «Եվրոպայի հայագեպներ» մադենաշարը	141
ԳԻՒՐԱ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՅԱՆՔ	
Գիւրաժողով-հանդիսություն՝ նվիրված Կեչառիսի 1000-ամյակին	145
«Նայ մեկնողական գրականության դպրոցները» թեմայով գիւրաժողով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում	148
ՄԱՅՐ ԱԶ-ԱՌ-ՈՒՄ ԵՎ ԹԵՄԵՐՈՒՄ	
ՀԱՅԿ ՈՒՐԱՐԱԿԻՐ ԲԱՐՄԵԴՅԱՆ - Եպիսկոպոսական ձեռնադրություն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում	152
S. Արշակ Եախսովսոս Խաչարյան	156
Քահանայական ձեռնադրություն և օծում Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր Եկեղեցում	158

S. Նորայր աբեղա Սիմոնյան	161
S. Արիստրակես քահանա Դովիաննիսյան	162
S. Ներսես քահանա Շահնազարյան	163
S. Վրթանես քահանա Բաղալյան	164
S. Նուսիկ քահանա Նուրիջանյան	165
S. Գյուղը քահանա Ղահրամանյան	166
S. Բարկեն քահանա Դայրապետյան	167
S. Մուշե քահանա Վահանյան	169
S. Մաշփոց քահանա Բարայան	170
S. Ղազար քահանա Պետրոսյան	171
S. Սմբադ քահանա Սարգսյան	172
S. Մագթեն քահանա Դրավանց	173
S. Մանուկ քահանա Մկրտչյան	174
S. Թովմա քահանա Անդրեասյան	175
S. Առաքել քահանա Ղազարյան	177
S. Եղինիկ քահանա Գալստյան	178
S. Սիմեոն քահանա Առաքելյան	179
S. Փավսկոս քահանա Սարգսյան	180
S. Անանիա քահանա Բարայան	181
Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հովվապետական այցով մենենց Գուգարաց թեմ	182
Գուգարաց թեմում օծվեց Բագրատաշեն գյուղի Սուրբ Աննա մատուռը	182
S. Փառեն և այսկոպոս Ավելիքյանի ձեռամբ օծվեց Կարմրավոր Ս. Ասրվածածին Եկեղեցին	183
ԱՐԱՄ ՄՐԿ. ՔԷԹԷՆՏԵԱՆ - Երկու հոգեշէն միջոցառումներ	184
Լուրեր Գերմանիոյ հայոց թեմէն	185
ԼՂԴ վարչապետը ԱՄՆ-ի հայոց Արևմտեան թեմին Առաջնորդարանում	188
Արևմտեան թեմի հոգետորականներու երօրեայ հաւաքը և դասախոսութիւններու շարքը	189

ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ԳԱՅԱՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ - Բնեղիկյան միարանության վեհաժողովը Դուռում	193
ԳԱՅԱՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ - Միջազգային Էկումենիկ 12-րդ համագումարը Բողեի վանքում	195
ԴԱՎԱԿԻՄ ԱԲԵՂԱ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ - Եվրոպայի Եկեղեցիների Կոնֆերանսի «Եկեղեցի և հասարակություն» հանձնախմբի նիստը Բրյուսելում	196
ՎԱՐԱԳՆ ՈՒՐԱՐԱԿԻՐ ԱԶԻԶՅԱՆ - Եվրոպայի Եկեղեցիների	

Կոնֆերանսի Կենտրոնական Կոմիտեի նիստը՝ Պրահայում	197
ԳԱՅԱՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ - «Քաղաքակրթությունների երկխոսություն»	
համագումար Հռոդոսում	198
ԵԵԿ «Եկեղեցի և հասարակություն» համաձախմբի հայդարարությունը Թուրքիայի անդամակցության հարցի վերաբերյալ	201
ԳԱՅԱՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ - Թրիխոտում գեղի ունեցավ «Գորակիզացիա	
և քաղաքակրթությունների երկխոսություն» միջազգային համաժողովը ...	203
ՄՐՄԻՆԵ ԲԱՂՐԱՄՅԱՆ - Շվեդական Եկեղեցու պարկիրակությունը	
Հայասքանում	205

ՀՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՅՐ ԱԶ-ՈՒ-ՈՒՄ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Ուկրաինայի ՆԳ նախարարին	206
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Հայասքանում Ֆինլանդիայի Հանրապետության նորանշանակ արդակարգ և լիազոր դեսպանին	207
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Իրավիայի Հանրապետության Խորհրդարանի փոխխոսնակ Լամբերտ Դինիին	207
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Հայասքանում ԱՄՆ նորանշանակ արդակարգ և լիազոր դեսպանին	208
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Հայասքանի Հանրապետությունում Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության արդակարգ և լիազոր դեսպանին	208
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Եվրոպական Հանձնաժողովի նախագահ Ռուման Պրոդին	209
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Բելառուսի Հանրապետության զիսավոր դարախազ Վիկտոր Շեյմանին	209
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Հայասքանի Հանրապետությունում Լեհասքանի Հանրապետության արդակարգ և լիազոր դեսպանին	210
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց ՄՎԿ-ի	
փախադականների գծով գերազույն հանձնակագրին	210
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
Արևմտավանական Միության վեհաժողովի փոխնախագահին	211
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց	
ՌԴ Դաշնային ժողովի դաշնության խորհրդի նախագահ Սերգեյ Միրոնովին	211

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Պատրի Կուլոյին	212
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց ԱՊՆ ՄԽՎ. պաշտպանության և անվտանգության հարցերի մշտական հանձնաժողովի անդամներին	212
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Նորվեգիայի արքաքին գործոց նախարարին	213
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Չինասփառի Ժողովրդական Հանրապետության արքաքին գործերի նախարարին	213
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Միջխորհրդարանական համագործակցության բրիգանական խմբի անդամներին	214
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց ՀՀ կոմպոզիտորների միության նախազահ Ռոբերտ Ամիրխանյանին	215
Եկեղեցական բնմ. լուրեր	216
“Էջմիածն” օֆիցիալ ամառագիր Հայոց Կաթողիկոսական պատրիարքության կողմէ “Etchmiadzin” official monthly of Holy Etchmiadzin	218
“Էջմիածն” օֆիցիալ ամառագիր Հայոց Կաթողիկոսական պատրիարքության կողմէ “Etchmiadzin” official monthly of Holy Etchmiadzin	224